

Katarzyna Laskowska

Kryminologiczno-wiktymologiczna analiza oszustw matrymonialnych wobec kobiet

*Criminological and victimological analysis of matrimonial
frauds against women*

Abstract

The study depicts the specifics of matrimonial frauds against women. It presents the demographic and social characteristics of perpetrators and victims, as well as the methods of committing this offence. It also points out ways to avoid victimising behaviour. The subject matter of analyses were the police communications on matrimonial frauds from the past 5 years contained on the website of the Warsaw Police Headquarters in the "News" section under the "Fraud" tab.

Keywords: fraud, matrimonial fraud, scam

Streszczenie

Opracowanie ukazuje specyfikę oszustw matrymonialnych wobec kobiet. Przedstawia cechy demograficzno-społeczne sprawców i ofiar oraz metody popełniania tego przestępstwa. Wskazuje też sposoby unikania zachowań wiktymogennych. Przedmiot analiz stanowiły policyjne komunikaty dotyczące oszustw matrymonialnych z ostatnich 5 lat zawarte na stronie internetowej Komendy Głównej Policji w Warszawie w części „Aktualności” w zakładce „Oszustwa”.

Słowa kluczowe: oszustwo, oszustwo matrymonialne, wyłudzenie

Prof. dr hab. Katarzyna Laskowska jest kierownikiem Katedry Prawa Karnego i Kryminologii na Wydziale Prawa Uniwersytetu w Białymstoku, Polska, ORCID: 0000-0001-6767-3929, e-mail: k.laskowska@uwb.edu.pl

Data zgłoszenia tekstu przez autora: 3.08.2023 r.; data zaakceptowania do publikacji: 21.02.2024 r.

1. Wprowadzenie

W ostatnim czasie media często informują o coraz bardziej różnorodnych metodach dokonywania oszustw w Polsce. Stanowią je m.in. metoda „na wnuczka”, „na policjanta”, „na pracownika gazowni”, „na amerykańskiego żołnierza”. Wymagają one od sprawcy sporo sprytu, pomysłowości, przebiegłości i inteligencji. Pod względem kryminologicznym są niezwykle interesujące.

Przedmiotem analiz niniejszego opracowania uczyniono przestępstwo oszustwa dokonane w celu matrymonialnym¹. Zadaniem artykułu jest ukazanie współczesnego fenomenu tego czynu dokonywanego wobec kobiet. Nastąpi to poprzez zaprezentowanie cech demograficzno-społecznych sprawców, ofiar oraz metod i mechanizmów jego popełniania.

Na potrzeby analiz zastosowano metodę badania dokumentów, tj. informacji zawartych na stronie internetowej Komendy Głównej Policji (dalej KGP) w części „Aktualności”² w zakładce „Oszustwa”. W wyniku jej przeglądu ustalono i wybrano do analizy komunikaty wojewódzkich komend Policji i Komendy Stołecznej Policji dotyczące oszustw matrymonialnych z 5 lat, tj. 2018–2022. Pozwoliło to ukazać specyfikę tych przestępstw w omawianym czasie. Należy podkreślić, że ze względu na ograniczone ramy opracowania świadomie pominięto teoretyczne analizy dotyczące omawianego rodzaju oszustwa zawarte w literaturze kryminologicznej³. Uwagę skupiono wyłącznie na analizie stanów faktycznych ustalonych przez Policję i opisanych w komunikatach jej jednostek.

W analizowanym okresie na stronie internetowej KGP zamieszczono 93 komunikaty informujące o oszustwach matrymonialnych, których ofiarami były kobiety. W niektórych z nich opisywano po kilka przypadków. Należy podkreślić, że ukazane zdarzenia (ponad 100) nie przedstawiają pełnego stanu tytułowego czynu ze względu na znaczną ciemną liczbę. Jako powody niezgłaszania faktu stania się ofiarą tego przestępstwa przez pokrzywdzone kobiety można wskazać w szczególności: poczucie wstydu z powodu swego lekkomyślnego zachowania, obawę przed zemstą sprawcy, brak wiary w efektywność działań Policji⁴. Ustalony do analizy materiał badawczy przedstawia zatem jedynie wycinek rzeczywistości.

Na potrzeby analiz sformułowano główny problem badawczy: Na czym polega specyfika oszustw matrymonialnych wobec kobiet?

¹ Ustawa z 6.06.1997 r. – Kodeks karny (tekst jedn.: Dz.U. z 2024 r. poz. 17) nie wyodrębnia przestępstwa oszustwa matrymonialnego. Jej art. 286 § 1 reguluje oszustwo polegające na doprowadzeniu innej osoby do niekorzystnego rozporządzenia własnym lub cudzym mieniem lub pomocą wprowadzenia jej w błąd albo wyzyskania błędu lub niezdolności do należytego pojmowania przedsiębranego działania. Jego sprawca działa w celu osiągnięcia korzyści majątkowej. Podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.

² *Aktualności*, [https://policja.pl/pol/aktualnosci?archiwum=1&ida\[6\]=2101&page=8](https://policja.pl/pol/aktualnosci?archiwum=1&ida[6]=2101&page=8). Dostęp do wszystkich źródeł internetowych i ich pobór nastąpił w dniu 5.08.2023 r.

³ Np. M. Kozłowska, *Problematyka oszustw matrymonialnych popełnianych za pomocą Internetu*, „Problemy Prawa Karnego” 2023/7(1), s. 1–21, <https://doi.org/10.31261/PPK.2023.07.01.01>.

⁴ Szerzej: J. Błachut, A. Gaberle, K. Krajewski, *Kryminologia*, Gdańsk 1999, s. 226.

Określono też następujące szczegółowe problemy badawcze:

1. Kim są sprawcy oszustw matrymonialnych wobec kobiet?
2. Kim są ofiary oszustw matrymonialnych?
3. W jaki sposób sprawcy oszustw matrymonialnych oddziałują na swoje ofiary?
4. Dlaczego kobiety dosyć łatwo stają się ofiarami oszustw matrymonialnych?

2. Sprawcy oszustw matrymonialnych

W tej części opracowania zostanie przedstawiona sylwetka socjogeograficzna sprawcy oszustwa matrymonialnego. Należy zaznaczyć, że nie wszystkie komunikaty zawierały pełne dane osobowe (płeć, wiek, stan cywilny, obywatelstwo, karalność). Było to spowodowane głównie trudnościami w ich ustaleniu przez Policję lub niezamieszczeniem ich w komunikacie.

Jak zaobserwowano, najczęściej sprawcami analizowanych przestępstw byli mężczyźni (bardzo rzadko – kobiety). Dominowali oszuści w wieku od 23 lat do 68 lat.

Z komunikatów zawierających dane dotyczące stanu cywilnego oszustów wynikało, że niektórzy z nich byli żonaci, inni podawali się za hiszpańskiego lub amerykańskiego albo francuskiego wdowca samotnie wychowującego córkę. Podkreślenie wdowieństwa miało prawdopodobnie przekonać potencjalne ofiary o wolnym stanie cywilnym sprawcy, a posiadanie dziecka – wywołać współczucie i empatię.

Ustalenie obywatelstwa stanowiło kolejny problem, bowiem sprawcy najczęściej nie podawali swego prawdziwego pochodzenia. Przekazywali informacje, które najczęściej nie były zgodne z prawdą. Bardzo często udawali Amerykanina (co zostanie potwierdzone przy analizie metody „na amerykańskiego żołnierza”), inni – obywatela Korei, Litwy, Niemiec, Anglii, Kanady, Turcji, Francji, Tajwanu, Włoch, Holandii i Hiszpanii. Policja potwierdziła obywatelstwo 3 Nigeryjczyków. Udział w procederze brali też obywatele polscy (m.in.: mieszkańcy powiatu głubczyckiego, powiatu legnickiego i powiatu skarżyskiego, mieszkańiec Bydgoszczy, mieszkańiec Dolnego Śląska).

Część ze sprawców, jak wynika z komunikatów, była karana za różne przestępstwa, np.: oszustwa podatkowe, podrabianie i fałszowanie dokumentów czy wyludzanie kredytów na kilkadziesiąt milionów zł⁵. Inny mężczyzna w przeszłości był wielokrotnie karany, dwukrotnie odbywał karę pozbawienia wolności⁶. Kolejny poszukiwany był 5 listami gończymi i miał do odbycia zaległą karę 11,5 roku pozbawienia wolności⁷. Inny poszukiwany 2 listami gończymi nie stawiał się w areszcie, gdzie miał odbyć półroczną karę pozbawienia wolności za złamanie sądowego zakazu. Dodatkowo podejrzewany był o oszustwa na terenie kraju i poszukiwany przez

⁵ Policjanci zatrzymali „Tulipana”, który wyludził od kobiet blisko 10 mln złotych, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/179030,Policjanci-zatrzymali-quottulipanaquot-ktory-wyludzil-od-kobiet-blisko-10-mln-zl.html>.

⁶ Rawicz – „Tulipan” oszust za kratkami, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/173226,Rawicz-quotTulipanquot-oszust-za-kratkami.html>.

⁷ „Tulipan” w rękach dolnośląskich policjantów. Udając lekarza, oszukał kobiety na blisko 270 tys. zł, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/200731,Tulipan-w-rekach-dolnoslaskich-policjantow-Udajac-lekarza-oszuka-kobiet-na-bli.html>.

12 jednostek Policji i prokuratur⁸. Kolejny był podejrzany o liczne oszustwa i kradzieże na szkodę kobiet z terenu całej Polski⁹. Innemu udowodniono 10 oszustw¹⁰.

3. Ofiary oszustw matrymonialnych

W tej części opracowania zostanie przedstawiona sylwetka socjogeograficzna ofiar oszustwa matrymonialnego.

Jeśli chodzi o płeć osób pokrzywdzonych, to jak sygnalizowano wcześniej, wszystkie były kobietami obywatelstwa polskiego. Natomiast ustalenie ich wieku nie było oczywiste, bowiem w wielu komunikatach nie podawano go, posługując się określeniem „kobieta”, „mieszkanca”. Spośród 33 kobiet, których wiek został wskazany, 3 kobiety miały 20–29 lat, 11 kobiet miało 30–39 lat, 8 miało 40–48 lat, 8 miało 50–59 lat, 9 miało 60–69 lat, a 4 kobiety miały 70 lat lub więcej. Spośród ofiar o ustalonym wieku najmniej było kobiet 20-letnich i 70-letnich, a najwięcej – 30-letnich.

Zamieszkiwały one zarówno duże miasta (np.: Gdańsk, Lublin, Głogów, Inowrocław, Wałbrzych), mniejsze (np.: Mława, Grójec, Siedlce, Puławy), miejscowości z powiatów (np.: kraśnickiego, legnickiego, zamojskiego¹¹, łomżyńskiego, siemiatyckiego, sokólskiego), a także Sądecczyznę, Podlasie, Dolny Śląsk. Były mieszkankami, w zasadzie, wszystkich części Polski.

4. Mechanizm oszustw matrymonialnych

Jak wynika z analizy komunikatów policyjnych, dominującą metodę stosowaną przez oszustów stanowią „oszustwa nigeryjskie”. Są to przestępstwa popełniane za pośrednictwem mediów społecznościowych, polegające na nawiązaniu przez sprawcę kontaktu z potencjalną ofiarą i zmanipulowaniu jej, a następnie wykorzystaniu wzbudzonego zaufania, sympatii lub uczucia (w celu wyłudzenia od niej środków finansowych lub wartościowych przedmiotów), po czym zerwaniu kontaktu¹². Są to zachowania obejmujące stosowanie technik wpływu i manipulacji oraz wciąganie ofiary w grę psychologiczną¹³.

W praktyce przestępstwa te przyjmują postać oszustw „na amerykańskiego żołnierza”, „na lekarza”, „na biznesmena”, „na pracownika platformy wiertniczej”.

⁸ Poszukiwany „Tulipan” w opalach. Wpadł, bo umówił się z policjantką, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/222124,Poszukiwany-quotTulipanquot-w-opalach-Wpadl-bo-umowil-sie-z-policjantka.html>.

⁹ Głogowscy policjanci zatrzymali mężczyznę, który oszukiwał kobiety na terenie całego kraju, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/158636,Glogowscy-policjanci-zatrzymali-mezczyzne-ktory-oszukiwal-kobiety-na-terenie-cal.html>.

¹⁰ Oszukiwał kobiety dla zysku, został tymczasowo aresztowany, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/170168,Oszukiwal-kobiety-dla-zysku-zostal-tymczasowo-aresztowany.html>.

¹¹ Zamość: internetowa znajomość zakończona oszustwem, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/172882,Zamosc-Internetowa-znajomosc-zakonczona-oszustwem.html>.

¹² Policjanci przerwali oszustwo nigeryjskie, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/204988,Policjanci-przerwali-oszustwo-nigeryjskie.html>.

¹³ Oszustwo na „amerykańskiego lekarza”, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/200997,Oszustwo-na-quotamerykanskiego-lekarzaquot.html>.

Niezależnie od postaci, pod którą podszywa się oszust, mechanizm przestępstwa jest taki sam. Obejmuje on następujące etapy:

1. zawarcie znajomości, czyli nawiązanie kontaktu przez sprawcę z ofiarą poprzez komunikatory internetowe lub portale społecznościowe;
2. tworzenie tzw. legendy, czyli fikcyjnej opowieści o swoim życiu oraz podawanie się przez sprawców np. za cudzoziemskich żołnierzy pełniących służbę w odległych rejonach świata, lekarzy, biznesmenów, pracowników platform wiertniczych;
3. prowadzenie (czasem kilkumiesięcznej) coraz bardziej osobistej korespondencji sprzyjającej zaprzyjaźnieniu się z ofiarą i wzbudzaniu jej zaufania lub zmierzającej do jej zauroczenia poprzez składane obietnice wspólnej przyszłości, usypiające czujność kobiety;
4. prośba o odbiór przesyłki lub paczki z dużą gotówką, którą sprawca rzekomo wysłał do ofiary do Polski; pod pretekstem różnych, najczęściej niekorzystnych zdarzeń losowych związanych z jej transportem sprawca prosi ofiarę o pokrycie rzekomych kosztów tej dostawy, czego ona dokonuje; w ten sposób odbywa się wyłudzenie, uzyskanie pieniędzy od zauroczonej sprawcą kobiety; analogiczne zachowania występują przy prośbie sprawcy o pomoc finansową, która według jego obietnicy zostanie przez niego zawiązką zrekompensowana po przyjeździe do Polski¹⁴.

Po teoretycznym ukazaniu mechanizmu działania sprawców i ofiar należy przedstawić jego funkcjonowanie w praktyce, tj. w świetle policyjnych komunikatów.

4.1. Zawarcie znajomości sprawcy z ofiarą

Kontakt z potencjalną ofiarą sprawcy najczęściej nawiązywali poprzez komunikatory internetowe lub portale społecznościowe, w tym randkowe. Często, mimo braku znajomości mężczyzny, kobiety szybko przyjmowały zaproszenie¹⁵. Inne przez pewien czas zachowywały się ostrożnie, by po dłuższej konwersacji wejść w relację¹⁶. Nawiązywanie znajomości przez internet umożliwiało sprawcom działanie na terenie całego kraju i zmianę lokalizacji¹⁷.

Czas komunikacji sprawcy z ofiarą był różny. Charakteryzował ją różny stopień częstotliwości. Niektórzy pisali ze sobą niemal codziennie, inni przez kilka dni, kilka tygodni, kilka miesięcy, przez rok.

¹⁴ Nie daj się oszukać. Uważaj, z kim nawiązujesz internetowe znajomości, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/173332,Nie-daj-sie-oszukac-Uwazaj-z-kim-nawiazujesz-internetowe-znajomosci.html>; Miała dostać złoto i 2,5 mln dolarów, a straciła ponad 90 tys. złotych, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/198437,Miala-dostac-zloto-i-25-mln-dolarow-a-stracila-ponad-90-tys-zlotych.html>.

¹⁵ Miała dostać złoto i 2,5 mln dolarów, a straciła ponad 90 tys. złotych, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/198437,Miala-dostac-zloto-i-25-mln-dolarow-a-stracila-ponad-90-tys-zlotych.html>.

¹⁶ Uwierzyła w amerykańskiego żołnierza – straciła 100 tysięcy złotych, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/194147,Uwierzyła-w-amerykańskiego-żołnierza-straciła-100-tysięcy-złotych.html>.

¹⁷ Głogowscy policjanci zatrzymali mężczyznę, który oszukiwał kobiety na terenie całego kraju, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/158636,Glogowscy-policjanci-zatrzymali-męzczyzne-ktory-oszukiwal-kobiet-na-terenie-cal.html>.

Często porozumiewali się po polsku. Co ciekawe, np. niemiecki wojskowy lekarz chirurg¹⁸ oraz amerykański żołnierz i jednocześnie lekarz pełniący misję w Afganistanie z ramienia Czerwonego Krzyża¹⁹ doskonale pisali i mówili po polsku.

Sprawca i ofiara komunikowali się też po angielsku. Niektórzy bardzo dobrze pisali w tym języku²⁰. Inni posługiwali się słabą angielszczyzną, korzystali więc z pomocy translatorów internetowych²¹. Stosowanie programów tłumaczących pozwalało na komunikację z osobami z wielu krajów²². Umożliwiało uprawianie procederu na skalę międzynarodową.

Początkowo u niektórych par kontakt odbywał się poprzez wiadomości e-mail. Z czasem konwersacja przenosiła się na popularny portal społecznościowy²³. Inni przechodzili na inny komunikator, na którym rozmawiali za pośrednictwem kamery internetowej²⁴. Aby siebie uwiarygodnić i uspić czujność ofiary, sprawcy wysyłąli fałszywe zdjęcia²⁵, np. fotografię zapożyczoną z sieci od znanego malarza, pisarza czy prezentera telewizyjnego²⁶. Niektórzy mężczyźni przesyłąli swoje zdjęcia w mundurze żołnierza amerykańskiej armii²⁷. Inni unikali bezpośredniego kontaktu, twierdząc, że jako komandosi ze względów bezpieczeństwa nie posiadają na misji telefonu komórkowego²⁸.

Najczęściej jednak ofiara i sprawca nigdy nie widzieli się osobiście. Porozumiewali się głównie korespondencyjnie. Nigdy nie rozmawiali ze sobą w świecie rzeczy-

¹⁸ Mieszkanca powiatu krakowskiego oszukana metodą „na niemieckiego żołnierza”. Straciła ponad 460 tys. zł, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/201848,Mieszkanca-powiatu-krakowskiego-oszukana-metoda-quotna-niemieckiego-zolnierza-St.html>.

¹⁹ Oszustwo na „amerykańskiego żołnierza” – nie daj się nabrać!, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/197022,Oszustwo-na-amerykanskiego-zolnierza-nie-daj-sie-nabrac.html>.

²⁰ Np.: Oszustwo na „amerykańskiego żołnierza” – nie daj się nabrać!, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/193252,Oszustwo-na-amerykanskiego-zolnierza-nie-daj-sie-nabrac.html>; Oszustwo „na amerykańskie-go biznesmena”. Kobieta straciła ponad 120 tys. zł, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/191898,Oszustwo-na-amerykanskiego-biznesmena-Kobieta-stracila-ponad-120-tys-zl.html>.

²¹ Miała dostać złoto i 2,5 mln dolarów, a straciła ponad 90 tys. złotych, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/198437,Miala-dostac-zloto-i-25-mln-dolarow-a-stracila-ponad-90-tys-zlotych.html>; Oszukują na „amerykańskiego żołnierza”. Inni mają kolekcjonerski dowód i starają się wyłudzić pieniądze z banków – policjanci ostrzegają przed oszustami!, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/170023,Oszukuja-na-amerykanskiego-zolnierza-Inni-maja-kolekcjonerski-dowod-i-staraja-si.html>.

²² Pisał, że jest amerykańskim żołnierzem. Kobieta straciła przez oszusta ponad 16 tysięcy złotych, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/188264,Pisal-ze-jest-amerykanskim-zolnierzem-Kobieta-stracila-przez-oszusta-ponad-16-ty.html>.

²³ Uwajamy na oszustów! 70-latka straciła 170 tys. zł, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/183811,Uwajamy-na-oszustow-70-latka-stracila-170-tys-zl.html>.

²⁴ Mieszkanca powiatu krakowskiego oszukana metodą „na niemieckiego żołnierza”. Straciła ponad 460 tys. zł, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/201848,Mieszkanca-powiatu-krakowskiego-oszukana-metoda-quotna-niemieckiego-zolnierza-St.html>.

²⁵ Nie daj się oszukać. Uwważaj, z kim nawiązujesz internetowe znajomości, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/173332,Nie-daj-sie-oszukac-Uwazaj-z-kim-nawiazujesz-internetowe-znajomosci.html>.

²⁶ Oszustwo z uczuciami w tle, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/211305,Oszustwo-z-uczuciami-w-tle.html>.

²⁷ Kosztowna miłość – kobieta dwukrotnie oszukana na „amerykańskiego żołnierza”, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/212712,Kosztowna-milosc-kobieta-dwukrotnie-oszukana-na-amerykanskiego-zolnierzaquot.html>.

²⁸ Lublin: miało być romantyczne spotkanie, zostały same długi, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/154933,Lublin-Mialo-byc-romantyczne-spotkanie-zostaly-same-dlugi.html>.

wistym²⁹. Kontaktowali się jedynie za pośrednictwem telefonu i internetu³⁰. Rzadko internetową znajomość przenosili do „realu”, choć bywało, że spotykali się i nawiązywali bliższe relacje³¹.

Aby uniknąć identyfikacji, sprawcy posługiwali się wieloma kontami/profilami³², co umożliwiało im nawiązywanie relacji z wieloma kobietami³³. Oszuści najczęściej wyszukiwali w internecie osoby samotne³⁴, znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, czasami też finansowej³⁵.

4.2. Tworzenie legendy (podawanie się przez sprawców za inne osoby)

W kontakcie z ofiarą oszustwa matrymonialnego sprawcy najczęściej nie wskazywali swoich prawdziwych danych personalnych ani informacji o statusie społecznym i zawodowym.

Jak ustalono na podstawie komunikatów policyjnych, sprawcy przeważnie podawali się za żołnierza amerykańskiej armii przebywającego na misji w Iraku, w Egipcie, w Syrii, w Afganistanie, w Afryce, w Nigerii. Podawali się za żołnierza amerykańskiego, w tym za generała armii służącego w różnych rejonach świata. Występowali też jako żołnierz z Korei czy oficer wojsk Litwy służący w Jemenie. Według opowieści „żołnierze” przebywali wszędzie tam, gdzie toczy się wojna, trwają zamieszki i jest niebezpiecznie. W ten sposób uwiarygadniali swoje wysokie kwalifikacje i dobre zarobki oraz uzasadniali trudności występujące w kontakcie ze światem zewnętrznym.

Podawali się też za lekarza misji pokojowej ONZ w Syrii, w Sudanie, w Jemenie, w Afganistanie oraz za chirurga w bazie wojskowej w Jemenie czy kardiologa zajmującego się również medycyną estetyczną.

²⁹ Oszukują na „amerykańskiego żołnierza”. Inni mają kolekcjonerski dowód i starają się wyłudzić pieniądze z banków – policjanci ostrzegają przed oszustami!, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/170023,Oszukują-na-amerykańskiego-żołnierza-Inni-mają-kolekcjonerski-dowód-i-starają-si.html>.

³⁰ Zamość: internetowa znajomość zakończona oszustwem, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/172882,Zamosc-Internetowa-znajomosc-zakonczona-oszustwem.html>.

³¹ Rawicz – „Tulipan” oszust za kratkami, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/173226,Rawicz-quotTulipanquot-oszust-za-kratkami.html>; Głogowscy policjanci zatrzymali mężczyznę, który oszukiwał kobiety na terenie całego kraju, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/158636,Glogowscy-policjanci-zatrzymali-mezczyzne-ktory-oszukiwal-kobiety-na-terenie-cal.html>.

³² Pisał, że jest amerykańskim żołnierzem. Kobieta straciła przez oszusta ponad 16 tysięcy złotych, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/188264,Pisal-ze-jest-amerykańskim-żołnierzem-Kobieta-straciła-przez-oszusta-ponad-16-ty.html>; Nie daj się oszukać. Uważaj, z kim nawiązujesz internetowe znajomości, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/173332,Nie-daj-sie-oszukać-Uważaj-z-kim-nawiazujesz-internetowe-znajomosci.html>.

³³ 41-letni oszust matrymonialny trafił do aresztu, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/176039,41-letni-oszust-matrymonialny-trafil-do-aresztu.html>.

³⁴ Najpierw mówią, że kochają, następnie proszą o pieniądze. Nie daj się nabrać na czułości oszustów, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/188776,Najpierw-mowia-ze-kochaja-nastepnie-prosza-o-pieniadze-Nie-daj-sie-nabrac-na-czu.html>; Głogowscy policjanci zatrzymali mężczyznę, który oszukiwał kobiety na terenie całego kraju, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/158636,Glogowscy-policjanci-zatrzymali-mezczyzne-ktory-oszukiwal-kobiety-na-terenie-cal.html>.

³⁵ Uwodził i wyłudzał – szukamy kolejnych osób pokrzywdzonych przestępstwem, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/180277,Uwodził-i-wyludzał-szukamy-kolejnych-osob-pokrzywdzonych-przestępstwem.html>.

Przedstawiali się jako: inżynier budujący mosty w Turcji, pracujący na platformie wiertniczej, inżynier, którego statek uległ awarii na Oceanie Indyjskim, a także inżynier elektryk z Bristolu pracujący na rosyjskiej platformie wiertniczej czy po prostu inżynier z Turcji. Podawali się też za pracownika platformy wiertniczej na Morzu Bałtyckim i na Malcie. Twierdzili, że są biznesmenem pracującym na terenie Niemiec, dyrektorem statku handlowego mieszkającym w Las Vegas, przedsiębiorcą z USA potrzebującym pieniędzy na przetransportowanie 3,5 tony złota przez granicę, Amerykaninem handlującym złotem, francuskim wdowcem prowadzącym własny biznes m.in. w Afryce. Podawali się też za tajwańskiego aktora i modela oraz piosenkarza, Włocha mieszkającego w Stanach Zjednoczonych, Amerykanina o polskich korzeniach, jednego ze znanych amerykańskich aktorów³⁶.

Niektórzy ukrywali się pod wieloma postaciami jednocześnie: biznesmena, managera, lekarza kardiologa, policjanta służb specjalnych czy agenta ABW. Potrafili „jak kameleon wcielać się w każdą z wymyślonych postaci”³⁷. Sprawcy posługiwali się różnymi danymi oraz zmieniali swój wizerunek.

4.3. Prowadzenie korespondencji w celu wzbudzenia zaufania ofiary

Na tym etapie sprawca wciągał ofiary w grę psychologiczną. Opowiadał o sobie i swoich problemach oraz potrzebach, spełniał pragnienia kobiet, np.:

- „interesował się życiem osobistym kobiety”³⁸, pytał o zainteresowania, rodzinę czy oczekiwania wobec przyszłego ewentualnego związku;
- „mówił kobiecie komplementy, że jest zupełnie inna niż wszystkie”³⁹, „mówił kobiecie miłe słowa i codziennie powtarzał, że ją kocha”⁴⁰, „wielokrotnie obiecywał wspólne życie”⁴¹ i „chciałby stworzyć z nią stały związek”⁴², twierdził, że bardzo mu się podobają zdjęcia 68-latk⁴³, „wykazywał zainteresowanie nowym związkiem, planowaniem wspólnej przyszłości”⁴⁴;

³⁶ Miał być znany aktor i obiecane diamenty. Zostało puste konto, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/196658,Mial-byc-znany-aktor-i-obiecane-diamenty-Zostalopuste-konto.html>.

³⁷ Rawicz – „Tulipan” oszust za kratkami, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/173226,Rawicz-quotTulipanquot-oszust-za-kratkami.html>.

³⁸ Oszustwo metodą „na amerykańskiego żołnierza” – kobieta straciła 36 tys. zł, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/177714,Oszustwo-metoda-quotna-amerykanskiego-zolnierzaquot-kobieta-stracila-36-tys-zl.html>.

³⁹ Miał być tajwański aktor, pozostał dług 160 tysięcy złotych, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/199107,Mial-byc-tajwanski-aktor-pozostal-dlug-160-tysiecy-zlotych.html>.

⁴⁰ 63-latka przelata na konto poznanego w Internecie mężczyzny 12 tysięcy euro, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/199616,63-latka-przelala-na-konto-poznanego-w-Internecie-mezczyzny-12-tysiecy-euro.html>.

⁴¹ Miało być wspólne życie i pierścionek z brylantem. Skończyło się na stracie 90 tysięcy złotych, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/201518,Mialo-byc-wspolne-zycie-i-pierscionek-z-brylantem-Skonczylo-sie-na-stracie-90-ty.html>.

⁴² Uwierzyła w internetową miłość i straciła 80 tysięcy złotych, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/222790,Uwierzyla-w-internetowa-milosc-i-stracila-80-tysiecy-zlotych.html>.

⁴³ Miało być wspólne życie i pierścionek z brylantem. Skończyło się na stracie 90 tysięcy złotych, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/201518,Mialo-byc-wspolne-zycie-i-pierscionek-z-brylantem-Skonczylo-sie-na-stracie-90-ty.html>.

⁴⁴ Rozkochiwał, naciągał i... porzucił, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/169934,Rozkochiwal-naciagal-i-porzucal.html>.

- opowiadał o swojej pracy, o misji w Jemenie, na której aktualnie miał przebywać⁴⁵, „opowiadał o trudnej służbie wojskowej i chęci powrotu do normalnego życia”⁴⁶;
- „chciał zakończyć służbę wojskową, przyjechać do Polski i spędzić resztę życia w Grójcu” (żołnierz amerykański)⁴⁷;
- obiecywał, że niedługo przejdzie na emeryturę, otrzyma znaczną sumę pieniędzy i przeprowadzi się do Polski⁴⁸;
- „opowiadał o swoim życiu oraz problemach z byłą żoną, która miała być narcomanką”⁴⁹;
- oznajmiał, że jest chory⁵⁰;
- przekazywał informacje dotyczące prywatnego życia i codziennych problemów⁵¹.

Jak wynika z przedstawionych przykładów, sprawcy „kształtowali swój internetowy wizerunek, tworząc idealną sylwetkę i czułą postać, nieistniejącą w świecie rzeczywistym”⁵². Umiejętnie stosowali socjotechniki, wzbudzali zaufanie, potrafili manipulować drugim człowiekiem. W rzeczywistości okazywali się naciągaczami. Podejmowali celowe działania, niemające nic wspólnego z miłością i zainteresowaniem drugą osobą.

Schemat działania oszustów rozkochujących samotne osoby był zatem zawsze podobny. Przekonywali oni nieświadome, często wrażliwe, czule i romantyczne ofiary o tym, że spotkały idealnego partnera. Ponadto, w celu zmanipulowania ich i zdobycia informacji o posiadanych przez nie oszczędnościach oraz doprowadzenia do przekazania ich, wykorzystywali litość, strach i lęk.

4.4. Prośba o odbiór przesyłki lub paczki z dużą gotówką związana z obowiązkiem pokrycia rzekomych kosztów transportu przesyłki albo o pomoc finansową

Na tym etapie sprawca, po pewnym okresie znajomości, po wzbudzeniu zaufania i złożeniu obietnic dotyczących wspólnego życia, przechodził do realizacji swego planu, tj. wyłudzenia gotówki. Zwracał się z prośbą dotyczącą np. pożyczki pieniędzy na: jego leczenie z powodu stwierdzonego guza mózgu i konieczności opłaty kosztownej

⁴⁵ Oszukana przez „amerykańskiego lekarza” straciła blisko 40 tys. zł, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/211360,Oszukana-przez-quotamerykanskiego-lekarzaquot-stracila-blisko-40-tys-zl.html>.

⁴⁶ Nie daj się oszukać! Uwważaj, z kim nawiązujesz internetowe znajomości, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/183287,Nie-daj-sie-oszukac-Uwazaj-z-kim-nawiazujesz-internetowe-znajomosci.html>.

⁴⁷ Oszustwo na „amerykańskiego żołnierza” – nie daj się nabrać!, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/197022,Oszustwo-na-amerykanskiego-zolnierza-nie-daj-sie-nabrac.html>.

⁴⁸ Podając się za amerykańskiego żołnierza na misji w Egipcie, wyłudził 15 tys. zł, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/180369,Podajac-sie-za-amerykanskiego-zolnierza-na-misji-w-Egipcie-wyludzil-15-tys-zl.html>.

⁴⁹ Uwierzyła fałszywemu lekarzowi i straciła 130 tysięcy złotych, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/216668,Uwierzyła-falszywemu-lekarzowi-i-straciła-130-tysiecy-zlotych.html>.

⁵⁰ 41-letni oszust matrymonialny trafił do aresztu, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/176039,41-letni-oszust-matrymonialny-trafil-do-aresztu.html>.

⁵¹ Hrubieszów: miała być miłość, a było rozczarowanie, oszustwo i groźby, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/155363,Hrubieszow-Miala-byc-milosc-a-bylo-rozczarowanie-oszustwo-i-grozby.html>.

⁵² Podając się za amerykańskiego żołnierza na misji w Egipcie, wyłudził 15 tys. zł, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/180369,Podajac-sie-za-amerykanskiego-zolnierza-na-misji-w-Egipcie-wyludzil-15-tys-zl.html>.

terapii onkologicznej⁵³, jego operację z powodu wypadku na motocyklu⁵⁴, leczenie córki⁵⁵, kaucję umożliwiającą wyjście z aresztu (kupił jej pierścionek, który okazał się kradziony) i zakup szczepionki dla córki⁵⁶, otwarcie prywatnej kliniki⁵⁷, jego podróż z misji i opłacenie jego 2-miesięcznego pobytu w Polsce⁵⁸, transport samolotem 3,5 tony złota⁵⁹, załatwienie pilnych spraw⁶⁰, naprawę zepsutego silnika statku⁶¹. Jak twierdził, owa pożyczka była niezbędna np. z powodu tymczasowej blokady jego kont bankowych⁶², nagłych tarapatów finansowych⁶³, trudnej sytuacji życiowej⁶⁴. Ponadto sprawca prosił o odbiór paczki zawierającej: 370 000 euro i pierścionek zaręczynowy z brylantem oraz sukienki⁶⁵, pieniądze na zakup szpitala w Polsce⁶⁶, pieniądze przeznaczone na wybudowanie wspólnego domu⁶⁷, żołd amerykańskiego żołnierza⁶⁸, emeryturę amerykańskiego żołnierza w kwocie 500 000 dolarów⁶⁹, jego rzeczy osobiste, dokumenty oraz pieniądze⁷⁰, biżuterię oraz pieniądze⁷¹, diamenty o wartości 6 000 000 dolarów,

⁵³ Oszustwo na ponad 350 tys. zł. Wszystko zaczęło się na portalu randkowym, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/215380,Oszustwo-na-ponad-350-tys-zl-Wszystko-zaczelo-sie-na-portal-randkowym.html>.

⁵⁴ Zamość: internetowa znajomość zakończona oszustwem, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/172882,Zamosc-Internetowa-znajomosc-zakonczona-oszustwem.html>.

⁵⁵ Ostrożnie zawierajmy nowe znajomości przez Internet, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/195199,Ostroznie-zawierajmy-nowe-znajomosci-przez-internet.html>.

⁵⁶ Oszukują na „amerykańskiego żołnierza”. Inni mają kolekcjonerski dowód i starają się wyłudzić pieniądze z banków – policjanci ostrzegają przed oszustami!, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/170023,Oszukują-na-amerykańskiego-żołnierza-Inni-mają-kolekcjonerski-dowód-i-starają-się-wyłudzić-pieniądze-z-banków-policjanci-ostregają-przed-oszustami.html>.

⁵⁷ Oszustwo na „amerykańskiego lekarza”, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/200997,Oszustwo-na-quotamerykańskiego-lekarzaquot.html>.

⁵⁸ Lublin: miało być romantyczne spotkanie, zostały same długi, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/154933,Lublin-Mialo-byc-romantyczne-spotkanie-zostaly-same-dlugi.html>.

⁵⁹ Oszustwo „na amerykańskiego biznesmena”, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/192542,Oszustwo-quotna-amerykańskiego-biznesmenaquot.html>.

⁶⁰ Uważajmy na oszustów! 70-lątka straciła 170 tys. zł, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/183811,Uwazajmy-na-oszustow-70-latka-stracila-170-tys-zl.html>.

⁶¹ Oszukana przez „amerykańskiego wdowca”, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/216055,Oszukana-przez-quotamerykańskiego-wdowcaquot.html>.

⁶² Zamość: internetowa znajomość zakończona oszustwem, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/172882,Zamosc-Internetowa-znajomosc-zakonczona-oszustwem.html>.

⁶³ Oszukiwał kobiety dla zysku, został tymczasowo aresztowany, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/170168,Oszukiwal-kobiety-dla-zysku-zostal-tymczasowo-aresztowany.html>.

⁶⁴ Miała dostać złoto i 2,5 mln dolarów, a straciła ponad 90 tys. złotych, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/198437,Miala-dostac-zloto-i-2,5-mln-dolarow-a-stracila-ponad-90-tys-zlotych.html>.

⁶⁵ Miało być wspólne życie i pierścionek z brylantem. Skończyło się na stracie 90 tysięcy złotych, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/201518,Mialo-byc-wspolne-zycie-i-pierscionek-z-brylantem-Skonczylo-sie-na-stracie-90-tys-zl.html>.

⁶⁶ Nie dała się oszukać lekarzowi z Iranu, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/198386,Nie-dala-sie-oszuka-lekarzowi-z-Iranu.html>.

⁶⁷ „Tulipan” w rękach dolnośląskich policjantów. Udając lekarza, oszukał kobietę na blisko 270 tys. zł, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/200731,Tulipan-w-rekach-dolnoslaskich-policjantow-Udajac-lekarza-oszuka-kobietę-na-bli.html>.

⁶⁸ Oszustwo na „amerykańskiego żołnierza” – nie daj się nabrać!, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/197022,Oszustwo-na-amerykańskiego-żołnierza-nie-daj-się-nabrac.html>.

⁶⁹ Ostrożnie zawierajmy nowe znajomości przez Internet, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/195199,Ostroznie-zawierajmy-nowe-znajomosci-przez-internet.html>.

⁷⁰ Oszustwo metodą „na amerykańskiego żołnierza” – kobieta straciła 36 tys. zł, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/177714,Oszustwo-metoda-quotna-amerykańskiego-żołnierzaquot-kobieta-stracila-36-tys-zl.html>.

⁷¹ Lublin: oszustwo na amerykańskiego „doktora”, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/169996,Lublin-Oszustwo-na-amerykańskiego-doktora.html>.

3 000 000 dolarów w gotówce oraz dokumenty rozwodowe⁷², dokumenty, uniform, nagrody, notatki i pieniądze⁷³. Sprawca często informował, że z przesyłką wystąpiły określone problemy wymagające opłaty cła, celników i niezbędnych certyfikatów.

Oszuści potrafili tak zmanipulować kobiety, że wierzyły w wiele wymyślonych historii. Korespondująca z oszustem 64-latką uwierzyła, że jest dla niego najbliższą osobą i tylko jej może on powierzyć (przesłaną paczką) odpłatę za służbę w wysokości 5 000 000 zł⁷⁴. Poznana przez internet 30-latką zgodziła się, by tajwański aktor, model i piosenkarz przechował u niej swoje kosztowności, złoto, biżuterię, nagrody⁷⁵. Inna kobieta była przekonana, że oszust prześle jej swoje oszczędności, czyli 2 500 000 dolarów amerykańskich⁷⁶. Kolejna uwierzyła w zapewnienia amerykańskiego żołnierza, który cały czas błagał ją o pomoc⁷⁷.

Po otrzymaniu tych próśb kobiety w dobrej wierze przelewały podane kwoty na wskazane konta. Najczęściej dokonywały opłaty za przesłanie paczki. Niektóre ofiary wykonały dwa, trzy lub kilkanaście przelewów na różne konta, zarówno w złotych, jak i innych walutach. W jednym przypadku kobieta umożliwiła dostęp do haseł swoich kont bankowych, dzięki czemu sprawca, używając jej telefonu komórkowego, systematycznie przelewał na swoje konto gotówkę⁷⁸. Bywało, że kobiety przekazywały oszustowi wszystkie oszczędności oraz zaciągały dla niego kredyty⁷⁹. Jedna z nich wzięła znaczną pożyczkę, którą będzie spłacać przez 3 lata⁸⁰. Inna w celu pomocy oszustowi poprosiła o wsparcie finansowe najbliższą rodzinę⁸¹. Kobiety przysyłały też kryptowalutę⁸². Pokrzywdzone godziły się na to, gdyż liczyły na długi udany związek.

⁷² Miał być znany aktor i obiecane diamenty. Zostało puste konto, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/196658,Mial-byc-znany-aktor-i-obiecane-diamenty-Zostalo-puste-konto.html>.

⁷³ Oszustwo na „amerykańskiego żołnierza” – nie daj się nabrać!, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/193252,Oszustwo-na-amerykanskiego-zolnierza-nie-daj-sie-nabrac.html>.

⁷⁴ Mieszkanca powiatu krakowskiego oszukana metodą „na niemieckiego żołnierza”. Straciła ponad 460 tys. zł, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/201848,Mieszkanca-powiatu-krakowskiego-oszukana-metoda-quotna-niemieckiego-zolnierza-St.html>.

⁷⁵ Miał być tajwański aktor, pozostał dług 160 tysięcy złotych, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/199107,Mial-byc-tajwanski-aktor-pozostal-dlug-160-tysiecy-zlotych.html>.

⁷⁶ Oszukani na miłość... Rzekomy amerykański żołnierz najpierw pisze, że kocha, a następnie prosi o pieniądze? Lepiej uważać. To może być oszust, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/214262,Oszukani-na-milosc-Rzekomy-amerykanski-zolnierz-najpierw-pisze-ze-kocha-a-nastep.html>.

⁷⁷ Oszustwo na „amerykańskiego żołnierza” – nie daj się nabrać!, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/197022,Oszustwo-na-amerykanskiego-zolnierza-nie-daj-sie-nabrac.html>.

⁷⁸ Znajomość na portalu randkowym zakończyła się stratą blisko 90 tys. zł. Policjanci zatrzymali oszusta i odzyskali część pieniędzy, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/209110,Znajomosc-na-portalu-randkowym-zakonczy-la-sie-strata-blisko-90-tys-zl-Policjanci.html>.

⁷⁹ Uwierzyła w internetową miłość i straciła 80 tysięcy złotych, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/222790,Uwierzy-la-w-internetowa-milosc-i-stracila-80-tysiecy-zlotych.html>; Uwierzyła fałszywemu lekarzowi i straciła 130 tysięcy złotych, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/216668,Uwierzy-la-falszywemu-lekarzowi-i-stracila-130-tysiecy-zlotych.html>.

⁸⁰ Kobieta oszukana przez „lekarza z Jemenu”. Policjanci ostrzegają przed oszustwami internetowymi, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/186452,Kobieta-oszukana-przez-lekarza-z-Jemenu-Policjanci-ostrzegaja-przed-oszustwami-i.html>.

⁸¹ Zamość: internetowa znajomość zakończona oszustwem, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/172882,Zamosc-Internetowa-znajomosc-zakonczona-oszustwem.html>.

⁸² Hiszpański wdowiec z platformy wiertniczej okazał się oszustem, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/219164,Hiszpański-wdowiec-z-platformy-wiertniczej-okazal-sie-oszustem.html>.

Bywało też, że „ofiara przekazywała oszustowi pieniądze «do ręki», np. przed placówkami medycznymi, w których rzekomo miał on mieć umówione wizyty”. Przesyłała je też przelewami bankowymi. Niestety „po kilkumiesięcznej znajomości mężczyzna zerwał kontakt z kobietą, twierdząc, że już wyzdrowiał i do niej nie pasuje”⁸³.

Gdy kobiety informowały oszusta, że nie mają pieniędzy i że odmawiają pożyczki, „wówczas do gry włączał się np. przedstawiciel rzekomej firmy kurierskiej, który zaferował negocjacje ze służbami granicznymi i obniżenie kwoty do zapłacenia”⁸⁴.

Zdarzyło się, że jedna kobieta 2-krotnie padła ofiarą oszusta – amerykańskiego żołnierza. „Kiedy zorientowała się, że została oszukana, zaczęła poszukiwać swojego znajomego w sieci. Trafiła na kolejnego «amerykańskiego żołnierza», który honorowo obiecał odnaleźć «tego oszusta». Potrzebował jedynie pieniędzy na poszukiwania. Kobieta pozwoliła się oszukać po raz drugi i wpłaciła kolejnemu nieznanemu mężczyźnie 10 tysięcy zł”⁸⁵.

Sprawcy często obiecywali zwrot pieniędzy. Jednakże najczęściej po przelaniu pieniędzy ograniczali lub zrywali kontakt z ofiarą. Wobec jej żądania zwrotu pieniędzy nagle się zmieniali i wysyłali wiadomości z pogroźkami (np. że wojsko „zrobi z nią porządek”⁸⁶ lub że grozi jej odpowiedzialność za pranie pieniędzy⁸⁷). Dla kobiety znajomość kończyła się często rozczarowaniem, oszustwem i groźbami. Ponieważ niejednokrotnie sprawca zacierał za sobą ślady, zmieniał numer telefonu i nie miał miejsca stałego zamieszkania, zatem odnalezienie i ukaranie sprawcy bywało trudne.

Kolejną metodą stosowaną przez oszustów matrymonialnych jest metoda „na Tulipana”. Polega na rozkochiwaniu kobiet, pozostawianiu jednocześnie w kilku związkach i wyłudzeniu od partnerek pieniędzy. Na przykład „40-letni mieszkaniec powiatu wrocławskiego przez wiele kolejnych lat był w związku z czterema niczego niepodejrzewającymi kobietami jednocześnie. «Tulipan» wiążąc się z pokrzywdzonymi, zapewniał je o swoim zaangażowaniu uczuciowym, obiecywał małżeństwo i jednocześnie ukrywał fakt pozostawiania w związku z innymi kobietami. Zakochane brały kredyty dla swego ukochanego, zastawiały nieruchomości czy pożyczaly pieniądze. Wszystkie zostały z niespłaconymi kredytami, licznymi zadłużeniami, licytacją komorniczą na koncie, a nawet z upadłością konsumencką. Łączne straty wszystkich

⁸³ Oszustwo na ponad 350 tys. zł. Wszystko zaczęło się na portalu randkowym, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/215380,Oszustwo-na-ponad-350-tys-zl-Wszystko-zaczelo-sie-na-portal-randkowym.html>.

⁸⁴ Pisał, że jest amerykańskim żołnierzem. Kobieta straciła przez oszusta ponad 16 tysięcy złotych, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/188264,Pisal-ze-jest-amerykanskim-zolnierzem-Kobieta-stracila-przez-oszusta-ponad-16-ty.html>.

⁸⁵ Kosztowna miłość – kobieta dwukrotnie oszukana na „amerykańskiego żołnierza”, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/212712,Kosztowna-milosc-kobieta-dwukrotnie-oszukana-na-amerykanskiego-zolnierzaquot.html>.

⁸⁶ Podawał się za amerykańskiego lekarza, oszukał 69-latkę, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/189691,Podawal-sie-za-amerykanskiego-lekarza-oszukal-69-latke.html>.

⁸⁷ Kobieta oszukana przez „lekarza z Jemenu”. Policjanci ostrzegają przed oszustwami internetowymi, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/186452,Kobieta-oszukana-przez-lekarza-z-Jemenu-Policjanci-ostrega-ja-przed-oszustwami-i.html>.

ofiar opiewają na kwotę blisko 10 mln złotych⁸⁸. W innym przypadku kobieta systematycznie przelewała gotówkę na konto „Tulipana”, jednakże po odpowiednim zasileniu jego rachunku bankowego, została porzucona⁸⁹.

Należy zauważyć, że nie wszystkie kobiety łatwo ulegają adoracji internetowych oszustów. Pewien „Tulipan” zauroczył się kobietą poznaną na portalu społecznościowym. Ta, pomimo zabiegów, przez dłuższy czas nie chciała umówić się z nieznanym. Gdy wreszcie doszło do spotkania, 30-latką zatrzymała Policja. Potencjalną ofiarą była skarżyska policjantka, która zorientowała się, z kim ma do czynienia⁹⁰.

Jak wynika z analizy komunikatów, oszuści wyłudziali różne kwoty: 1500 zł, kilka tysięcy zł, 15 000 zł, blisko 90 000 zł, ponad 135 000 zł, 300 000 zł, ponad 460 000 zł. Ofiary przekazywały też środki w euro, np.: łącznie 12 000 euro, kilkadziesiąt tysięcy euro (nawet ponad 80 000 euro). Poszczególnym oszustom udawało się uwieść i wykorzystać finansowo kilka kobiet, np. 5 lub 6, a nawet kilkadziesiąt. Pozwalało to wyłudzić ok. 1 000 000 zł. W jednym przypadku łączne straty wszystkich ofiar opiewały na kwotę blisko 10 000 000 zł. Niestety niezwykle rzadko udawało się odzyskać utracone pieniądze. Jednakże w jednym przypadku w wyniku sprawnej akcji Policji odzyskano większość z ponad 120 000 zł. Najczęściej oszukane kobiety późno powiadamiały Policję.

Komunikaty policyjne wskazywały też na sytuacje, w których udało się zapobiec przekazaniu pieniędzy na konto oszusta. Doszło do tego np. dzięki szybkiej reakcji pracownicy banku i zaalarmowanych przez nią funkcjonariuszy Policji. Udaremniono przekaz 10 000 zł na konto oszusta podającego się za amerykańskiego żołnierza. Niestety kobieta wcześniej zdążyła już wysłać 10 000 zł „amerykańskiemu lekarzowi” w Sudanie⁹¹.

W innym przypadku kobieta w celu uiszczenia opłaty za odbiór paczki na podane przez oszusta konto brała pożyczki w różnych bankach i przysyłała mu je. Pracownica kolejnego banku nabrała podejrzeń, że klientka mogła paść ofiarą oszustwa. Namówiła ją, by ta zgłosiła sprawę na Policję⁹².

W innym przypadku 31-latką sama zorientowała się, że może stać się ofiarą oszustwa nigeryjskiego. Wprawdzie zgodziła się na zdeponowanie na jej koncie znacznej sumy pieniędzy, którą miał przesłać internetowy znajomy lekarz z Iranu, jednakże

⁸⁸ Policjanci zatrzymali „Tulipana”, który wyłudził od kobiet blisko 10 mln złotych, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/179030,Policjanci-zatrzymali-quottulipanaquot-ktory-wyludzil-od-kobiet-blisko-10-mln-zl.html>.

⁸⁹ Rozkochiwał, naciągał i... porzucił, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/169934,Rozkochiwal-naciagal-i-porzucal.html>.

⁹⁰ Poszukiwany „Tulipan” w opalach. Wpadł, bo umówił się z policjantką, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/222124,Poszukiwany-quofTulipanquot-w-opalach-Wpadl-bo-umowil-sie-z-policjantka.html>.

⁹¹ 58-latka wcześniej przelała oszczędności „amerykańskiemu lekarzowi”, teraz chciała przelać pieniądze „żołnierzowi”, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/198210,58-latka-wczesniej-przelala-oszczednosci-quotamerykanskiemu-lekarzowiquot-teraz-.html>.

⁹² 63-latka przelała na konto poznanego w Internecie mężczyzny 12 tysięcy euro, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/199616,63-latka-przelala-na-konto-poznanego-w-Internecie-mezczyzny-12-tysiecy-euro.html>.

po uzyskaniu przez nią informacji, że paczka „utknęła w Dubaju” i że musi opłacić cło wynoszące 2500 dolarów, nie zrobiła tego. Poinformowała Policję⁹³.

„Czułość i zdecydowana reakcja pracownika jednej z placówek bankowych na terenie Jarosławia uchroniła 78-latkę przed utratą dużych pieniędzy. Oszust, przedstawiający się za «amerykańskiego lekarza wojskowego», chciał wykorzystać samotność i łatwowierność seniorki znaną metodą. Była ona przekonana, że kontaktuje się z nią osoba, która faktycznie do niej przyjedzie i będzie spędzać z nią czas. Jak podała, nie ma rodziny i jest bardzo samotna. Dlatego też uwierzyła, że pieniądze, które chce przesłać, trafią do prawdziwego lekarza”⁹⁴. Inna ofiara po fakcie oszustwa nadal nie wierzyła, że mężczyzna, któremu zaufała, mógł ją oszukać. Była głęboko przekonana o łączącym ich szczerym uczuciu⁹⁵.

Niektóre ofiary przed wpłatami kolejnych pieniędzy powstrzymywała reakcja innych, np.: męża, córki, innych członków rodziny.

Trzeba pamiętać, że oszuści działają w świecie wirtualnym, ale ofiary ponoszą straty w świecie realnym.

5. Podsumowanie

Reasumując, rozwojowi nowych form współczesnych oszustw, w tym matrymonialnych, sprzyja internet, przynoszący nieograniczone możliwości zawierania znajomości, które mogą mieć poważne następstwa. Ich dynamika jest związana z upowszechnianiem się portali społecznościowych, w tym randkowych.

Analiza komunikatów policyjnych wskazuje na znaczny wzrost liczby oszustw zgłaszanych do organów ścigania od okresu pandemii, tj. czasu ograniczonych kontaktów osobistych, izolacji, poczucia zagrożenia, braku bezpieczeństwa. Policja często apeluje, by w kontaktach z nieznaną osobą, w tym przez internet, zachować rozsądek, ograniczone zaufanie i trzeźwość umysłu, a podawane przez nią informacje weryfikować.

W kontakcie z nowo poznaną osobą w sieci trzeba zwracać uwagę na pewne schematy, którymi się posługuje. Uwagę powinno zwracać niepoprawne używanie przez nią języka angielskiego, komunikowanie się poprzez tłumaczniki i wyłącznie przez internet (unikanie osobistych kontaktów), jej opowieści o ciężkim dzieciństwie, wdowieństwie i trudach samotnego ojcostwa (wzbudzenie współczucia), brak wskazania dokładnego miejsca jej pochodzenia, miejsca pracy, zamieszkania, brak zdjęć z rodziną i znajomymi (uniknięcie identyfikacji). Inne niepokojące sygnały to: przekierowywanie rozmowy poza serwis randkowy (który nieraz posiada specjalne mechanizmy służące wykrywaniu oszustów), prośby o numer telefonu

⁹³ Nie dała się oszukać lekarzowi z Iranu, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/198386,Nie-dala-sie-oszukac-lekarzowi-z-Iranu.html>.

⁹⁴ Pracownik banku zapobiegł oszustwu „na amerykańskiego lekarza wojskowego”, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/214522,Pracownik-banku-zapobiegł-oszustwu-quotna-amerykanskiego-lekarza-wojskowego.html>.

⁹⁵ 63-latka przelała na konto poznanego w Internecie mężczyzny 12 tysięcy euro, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/199616,63-latka-przelala-na-konto-poznanego-w-Internecie-mezczyzny-12-tysiecy-euro.html>.

czy adres e-mail. Czujność powinny budzić szybkie deklaracje miłości, wyznawanie uczuć po zaledwie kilku godzinach, obietnice wierności w stałej relacji oraz zapytania o sytuację materialną i pieniądze. Te ostatnie mogą się przerodzić w prośby, najpierw o drobne kwoty, a następnie o większe⁹⁶. W takiej sytuacji trzeba wykazać się dużą ostrożnością i nie można przekazywać ich obcym osobom. „Nie należy ulegać chwilowemu zauroczeniu, presji czasu i nie ufać”⁹⁷.

Chcąc udzielić odpowiedzi na postawione na początku opracowania pytanie dotyczące sprawcy oszustwa matrymonialnego wobec kobiet, okazuje się, że ustalenie jego pełnej charakterystyki socjogeograficznej nie jest łatwe. Powodem jest m.in. podawanie ofierze przestępstwa nieprawdziwych danych, a także niezamieszczanie takich informacji w analizowanych komunikatach przez jednostki Policji. Dostępne dane wskazują na najczęstszy udział mężczyzn (który w kontakcie przez internet nigdy nie jest pewny) w wieku ok. 20–70 lat, będących obywatelami polskimi.

Odnosząc się do cech pokrzywdzonych oszustwem matrymonialnym, można stwierdzić, że z tego zakresu Policja uzyskiwała zdecydowanie więcej pewnych informacji. Jednakże nie wszystkie dane przedstawiała w swych komunikatach. Informacje te pozwoliły wskazać jako ofiary kobiety zarówno młode, dojrzałe, jak i starsze, będące mieszkankami różnych części Polski. W rzeczywistości mogły być nimi kobiety o różnym stanie cywilnym i wykształceniu, które nieraz pomimo swego wysokiego statusu społecznego zaufały oszustom.

Jeżeli chodzi o sposoby oddziaływania sprawców na ofiary, to trzeba stwierdzić, że sprawcy nawiązują relacje za pośrednictwem portalu społecznościowego, a odpowiednimi opowieściami zdobywają zaufanie i nieraz składają poważne obietnice na przyszłość. Starają się uwiarygodnić, przekonywać o dobrych intencjach, od początku znajomości zmierzając do wyłudzenia pieniędzy. Na ofiary oddziałują poprzez manipulację emocjami i uczuciami, aby osiągnąć zamierzony cel, tj. uzyskać pieniądze. Są to wyrafinowani naciągacze posługujący się komplementami i obietnicami wspólnej przyszłości. Często wykorzystując sytuację osobistą poznanej osoby, zacieśniają z nią relacje, budują zaufanie, grają na emocjach, pragnieniach, nieraz wywołują litość. Wykorzystują też ludzką chciwość i naiwność. W zależności od specyfiki ofiary modyfikują swój sposób działania.

Powyższe wnioski stanowią też część odpowiedzi na ostatnie postawione pytanie. Kobiety dosyć łatwo stają się ofiarami oszustw matrymonialnych, bo są ufne, życzliwe, empatyczne, czasem naiwne. Wierzą w ewidentnie wymyślone historie dotyczące paczki z brylantami, przesyłki z setkami tysięcy lub milionami złotych albo dolarów czy przekazu pieniędzy potrzebnych na transport 3,5 tony złota przez granicę.

⁹⁶ *Uwierzyła w amerykańskiego żołnierza – straciła 100 tysięcy złotych*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/194147,Uwierzyła-w-amerykańskiego-żołnierza-straciła-100-tysięcy-złotych.html>; *Mieszkanca powiatu krakowskiego oszukana metodą „na niemieckiego żołnierza”. Straciła ponad 460 tys. zł*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/201848,Mieszkanca-powiatu-krakowskiego-oszukana-metoda-quotna-niemieckiego-żołnierza-St.html>.

⁹⁷ *Mieszkanca powiatu krakowskiego oszukana metodą „na niemieckiego żołnierza”. Straciła ponad 460 tys. zł*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/201848,Mieszkanca-powiatu-krakowskiego-oszukana-metoda-quotna-niemieckiego-żołnierza-St.html>.

Dlaczego tak drogie prezenty, przesyłki do obcej osoby i nierzeczywiste nagle sploty negatywnych zdarzeń losowych nie wzbudzają czujności kobiet? Spowodowane jest to być może tym, że kobiety, bardziej niż mężczyźni, są podatne na emocjonalną manipulację. Ponadto częściej ofiarami oszustów stają się kobiety mniej doświadczone w korzystaniu z internetowych serwisów randkowych.

Należy pamiętać, że tylko ostrożność, czujność i dystans do otrzymywanych przez internet informacji spowodują, że kobiety rzadziej będą stawać się ofiarami oszustów⁹⁸.

Bibliografia

1. „Tulipan” w rękach dolnośląskich policjantów. Udając lekarza, oszukał kobietę na blisko 270 tys. zł, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/200731,Tulipan-w-rekach-dolnoslaskich-policjantow-Udajac-lekarza-oszukał-kobietę-na-bli.html>.
2. 41-letni oszust matrymonialny trafił do aresztu, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/176039,41-letni-oszust-matrymonialny-trafil-do-aresztu.html>.
3. 50-latka padła ofiarą „pracownika platformy wiertniczej”, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/207624,50-latka-padła-ofiara-pracownika-platformy-wiertniczej.html>.
4. 58-latka wcześniej przelala oszczędności „amerykańskiemu lekarzowi”, teraz chciała przelać pieniądze „żołnierzowi”, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/198210,58-latka-wczesniej-przelala-oszczednosci-quotamerykanskiemu-lekarzowi-quot-teraz-.html>.
5. 63-latka przelala na konto poznanego w Internecie mężczyzny 12 tysięcy euro, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/199616,63-latka-przelala-na-konto-poznane-go-w-Internecie-mezczyzny-12-tysiecy-euro.html>.
6. Aktualności, [https://policja.pl/pol/aktualnosci?archiwum=1&ida\[6\]=2101&page=8](https://policja.pl/pol/aktualnosci?archiwum=1&ida[6]=2101&page=8).
7. Błachut J., Gaberle A., Krajewski K., *Kryminologia*, Gdańsk 1999.
8. Falszywy lekarz z Niemiec wyłudził pieniądze, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/226095,Falszywy-lekarz-z-Niemiec-wyludzil-pieniadze.html>.
9. Falszywy żołnierz z Korei oszukał 30-latkę, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/224111,Falszywy-zolnierz-z-Korei-oszukał-30-latke.html>.
10. Głogowscy policjanci zatrzymali mężczyznę, który oszukiwał kobiety na terenie całego kraju, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/158636,Glogowscy-policjanci-zatrzymali-mezczyzne-ktory-oszukiwał-kobiety-na-terenie-cal.html>.
11. Hiszpański wdowiec z platformy wiertniczej okazał się oszustem, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/219164,Hiszpański-wdowiec-z-platformy-wiertniczej-okazał-sie-oszustem.html>.
12. Hrubieszów: miała być miłość, a było rozczarowanie, oszustwo i groźby, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/155363,Hrubieszow-Miała-być-miłość-a-było-rozczarowanie-oszustwo-i-grozby.html>.

⁹⁸ Uwierzyła w amerykańskiego żołnierza – straciła 100 tysięcy złotych, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/194147,Uwierzyła-w-amerykańskiego-zolnierza-straciła-100-tysiecy-złoty.html>.

13. *James miał być amerykańskim żołnierzem – okazał się oszustem*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/224677,James-mial-byc-amerykanskim-zolnierzem-okazal-sie-oszustem.html>.
14. *Kobieta oszukana przez „lekarza z Jemenu”. Policjanci ostrzegają przed oszustwami internetowymi*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/186452,Kobieta-oszukana-przez-lekarza-z-Jemenu-Policjanci-ostregaja-przed-oszustwami-i.html>.
15. *Kosztowna miłość – kobieta dwukrotnie oszukana na „amerykańskiego żołnierza”*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/212712,Kosztowna-milosc-kobieta-dwukrotnie-oszukana-na-amerykanskiego-zolnierzaquot.html>.
16. Kozłowska M., *Problematyka oszustw matrymonialnych popełnianych za pomocą Internetu*, *Problemy Prawa Karnego* 2023, t. 7, nr 1, <https://doi.org/10.31261/PPK.2023.07.01.01>.
17. *Lublin: flirt kosztował ją prawie 80 tysięcy zł*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/164084,Lublin-Flirt-kosztowal-ja-prawie-80-tysiecy-zl.html>.
18. *Lublin: miało być romantyczne spotkanie, zostały same długi*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/154933,Lublin-Mialo-byc-romantyczne-spotkanie-zostaly-same-dlugi.html>.
19. *Lublin: oszustwo na amerykańskiego „doktora”*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/169996,Lublin-Oszustwo-na-amerykanskiego-doktora.html>.
20. *Miał być tajwański aktor, pozostał dług 160 tysięcy złotych*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/199107,Mial-byc-tajwanski-aktor-pozostal-dlug-160-tysiecy-zlotych.html>.
21. *Miał być znany aktor i obiecane diamenty. Zostało puste konto*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/196658,Mial-byc-znany-aktor-i-obiecane-diamenty-Zostalopuste-konto.html>.
22. *Miała dostać złoto i 2,5 mln dolarów, a straciła ponad 90 tys. złotych*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/198437,Miala-dostac-zloto-i-25-mln-dolarow-a-stracila-ponad-90-tys-zlotych.html>.
23. *Miało być wspólne życie i pierścionek z brylantem. Skończyło się na stracie 90 tysięcy złotych*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/201518,Mialo-byc-wspolne-zycie-i-pierscionek-z-brylantem-Skonczylo-sie-na-stracie-90-ty.html>.
24. *Mieszkanca powiatu krakowskiego oszukana metodą „na niemieckiego żołnierza”. Straciła ponad 460 tys. zł*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/201848,Mieszkanca-powiatu-krakowskiego-oszukana-metoda-quotna-niemieckiego-zolnierza-St.html>.
25. *Najpierw mówią, że kochają, następnie proszą o pieniądze. Nie daj się nabrać na czułości oszustów*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/188776,Najpierw-mowia-ze-kochaja-nastepnie-prosza-o-pieniadze-Nie-daj-sie-nabrac-na-czu.html>.
26. *Niczym „tulipan” oszukiwał kobiety. Dzięki legnickim policjantom trafił do aresztu*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/213825,Niczym-Tulipan-oszukiwal-kobiet-Dziekilegnickimpolicjantomtrafil-doaresztu.html>.
27. *Nie daj się oszukać! Uwważaj, z kim nawiązujesz internetowe znajomości*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/183287,Nie-daj-sie-oszukac-Uwazaj-z-kim-nawiazujesz-internetowe-znajomosci.html>.

28. *Nie daj się oszukać. Uważaj, z kim nawiązujesz internetowe znajomości*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/173332,Nie-daj-sie-oszukac-Uwazaj-z-kim-nawiazujesz-internetowe-znajomosci.html>.
29. *Nie dała się oszukać lekarzowi z Iranu*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/198386,Nie-dala-sie-oszukac-lekarzowi-z-Iranu.html>.
30. *Ostrożnie zawierajmy nowe znajomości przez Internet*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/195199,Ostroznie-zawierajmy-nowe-znajomosci-przez-internet.html>.
31. *Oszukana kobieta straciła ponad 8 tys. zł*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/156528,Oszukana-kobieta-stracila-ponad-8-tys-zl.html>.
32. *Oszukana przez „amerykańskiego lekarza” straciła blisko 40 tys. zł*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/211360,Oszukana-przez-quotamerykanskiego-lekarzaquot-stracila-blisko-40-tys-zl.html>.
33. *Oszukana przez „amerykańskiego wdowca”*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/216055,Oszukana-przez-quotamerykanskiego-wdowcaquot.html>.
34. *Oszukani na miłość... Rzekomy amerykański żołnierz najpierw pisze, że kocha, a następnie prosi o pieniądze? Lepiej uważać. To może być oszust*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/214262,oszukani-na-milosc-rzekomy-amerykanski-zolnierz-najpierw-pisze-ze-kocha-a-nastepnie-prosi-o-pieniadze?Lepiej-uważać.-To-może-być-oszust>.
35. *Oszukiwał kobiety dla zysku, został tymczasowo aresztowany*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/170168,Oszukiwal-kobiety-dla-zysku-zostal-tymczasowo-aresztowany.html>.
36. *Oszukują na „amerykańskiego żołnierza”. Inni mają kolekcjonerski dowód i starają się wyłudzić pieniądze z banków – policjanci ostrzegają przed oszustami!*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/170023,Oszukuja-na-amerykanskiego-zolnierza-Inni-maja-kolekcjonerski-dowod-i-staraja-si.html>.
37. *Oszustwo „na amerykańskiego biznesmena”*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/192542,Oszustwo-quotna-amerykanskiego-biznesmenaquot.html>.
38. *Oszustwo „na amerykańskiego biznesmena”. Kobieta straciła ponad 120 tys. zł*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/191898,Oszustwo-na-amerykanskiego-biznesmena-Kobieta-stracila-ponad-120-tys-zl.html>.
39. *Oszustwo „na amerykańskiego lekarza”*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/196112,oszustwo-quotna-amerykanskiego-lekarzaquot.html>.
40. *Oszustwo metodą „na amerykańskiego żołnierza” – kobieta straciła 36 tys. zł*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/177714,Oszustwo-metoda-quotna-amerykanskiego-zolnierzaquot-kobieta-stracila-36-tys-zl.html>.
41. *Oszustwo metodą „na amerykańskiego żołnierza”. Nie daj się nabrać!*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/198844,Oszustwo-metoda-quotna-amerykanskiego-zolnierzaquot-Nie-daj-sie-nabrac.html>.
42. *Oszustwo na „amerykańskiego lekarza”*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/200997,Oszustwo-na-quotamerykanskiego-lekarzaquot.html>.
43. *Oszustwo na „amerykańskiego żołnierza” – nie daj się nabrać!*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/197022,Oszustwo-na-amerykanskiego-zolnierza-nie-daj-sie-nabrac.html>.

44. *Oszustwo na „amerykańskiego żołnierza” – nie daj się nabrać!*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/193252,Oszustwo-na-amerykanskiego-zolnierza-nie-daj-sie-nabrac.html>.
45. *Oszustwo na amerykańskiego żołnierza – nie daj się nabrać!*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/216730,Oszustwo-na-amerykanskiego-zolnierza-nie-daj-sie-nabrac.html>.
46. *Oszustwo na ponad 350 tys. zł. Wszystko zaczęło się na portalu randkowym*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/215380,Oszustwo-na-ponad-350-tys-zl-Wszystko-zaczelo-sie-na-portal-randkowym.html>.
47. *Oszustwo z uczuciami w tle*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/211305,Oszustwo-z-uczuciami-w-tle.html>.
48. *Pisał, że jest amerykańskim żołnierzem. Kobieta straciła przez oszusta ponad 16 tysięcy złotych*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/188264,Pisal-ze-jest-amerykanskim-zolnierzem-Kobieta-stracila-przez-oszusta-ponad-16-ty.html>.
49. *Podając się za amerykańskiego żołnierza na misji w Egipcie, wyłudził 15 tys. zł*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/180369,Podajac-sie-za-amerykanskiego-zolnierza-na-misji-w-Egipcie-wyludzil-15-tys-zl.html>.
50. *Podawał się za amerykańskiego lekarza, oszukał 69-latkę*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/189691,Podawal-sie-za-amerykanskiego-lekarza-oszukal-69-latke.html>.
51. *Podawał się za oficera amerykańskiej armii. Matrymonialny oszust i jego współniczka zatrzymani*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/174678,Podawal-sie-za-oficera-amerykanskiej-armii-Matrymonialny-oszust-i-jego-wspolnicz.html>.
52. *Podejrzany o oszustwo matrymonialne w areszcie*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/210203,Podejrzany-o-oszustwo-matrymonialne-w-areszcie.html>.
53. *Policjanci przerwali oszustwo nigeryjskie*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/204988,Policjanci-przerwali-oszustwo-nigeryjskie.html>.
54. *Pracownik banku zapobiegł oszustwu „na amerykańskiego lekarza wojskowego”*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/214522,Pracownik-banku-zapobiegł-oszustwu-quot-na-amerykanskiego-lekarza-wojskowego.html>.
55. *Rawicz – „Tulipan” oszust za kratkami*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/173226,Rawicz-quotTulipanquot-oszust-za-kratkami.html>.
56. *Rozkochiwał, naciągał i... porzucił*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/169934,Rozkochiwal-naciagal-i-porzucal.html>.
57. *Thomas miał być amerykańskim żołnierzem – okazał się oszustem*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/215127,Thomas-mial-byc-amerykanskim-zolnierzem-okazal-sie-oszustem.html>.
58. *Uważajmy na oszustów! 70-latka straciła 170 tys. zł*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/183811,Uwazajmy-na-oszustow-70-latka-stracila-170-tys-zl.html>.
59. *Uwierzyła fałszywemu lekarzowi i straciła 130 tysięcy złotych*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/216668,Uwierzyła-falszywemu-lekarzowi-i-stracila-130-tysiecy-zlotych.html>.
60. *Uwierzyła w amerykańskiego żołnierza – straciła 100 tysięcy złotych*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/194147,Uwierzyła-w-amerykanskiego-zolnierza-stracila-100-tysiecy-zlotych.html>.

61. *Uwierzyła w internetową miłość i straciła 300 tys. zł*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/217470,Uwierzyla-w-internetowa-milosc-i-stracila-300-tys-zl.html>.
62. *Uwierzyła w internetową miłość i straciła 80 tysięcy złotych*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/222790,Uwierzyla-w-internetowa-milosc-i-stracila-80-tysiecy-zlotych.html>.
63. *Uwierzyła w internetową miłość i straciła blisko 150 tysięcy złotych*, <https://lomza.policja.gov.pl/po4/aktualnosci/81935,Uwierzyla-w-internetowa-milosc-i-stracila-blisko-150-tysiecy-zlotych.html>.
64. *Uwodził i wyłudzał – szukamy kolejnych osób pokrzywdzonych przestępstwem*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/180277,Uwodził-i-wyludzał-szukamy-kolejnych-osob-pokrzywdzonych-przestępstwem.html>.
65. *Zamość: internetowa znajomość zakończona oszustwem*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/172882,Zamosc-Internetowa-znajomosc-zakonczone-oszustwem.html>.
66. *Zatrzymani za „nigeryjskie oszustwa”*, <https://www.policja.pl/pol/aktualnosci/202343,Zatrzymani-za-quotnigeryjskie-oszustwaquot.html>.
67. *Znajomość na portalu randkowym zakończyła się stratą blisko 90 tys. zł. Policjanci zatrzymali oszusta i odzyskali część pieniędzy*, <https://policja.pl/pol/aktualnosci/209110,Znajomosc-na-portalu-randkowym-zakonczyyla-sie-strata-blisko-90-tys-zl-Policjanci.html>.